

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

 Сергій Слободян

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Культура мовлення та виразне читання

SPEECH CULTURE AND EXPRESSIVE READING

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

тип дисципліни _____ обов'язкова _____

мова викладання _____ українська _____

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Культура мовлення та виразне читання» для студентів спеціальності А2 Дошкільна освіта. Освітня програма: Дошкільна освіта.

«3» березня 2025 р. 17 с.

Розробник: Трифонова Олена Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти

Трифонова Олена Сергіївна, дошкільна освіта, доц. Трифонова
Проект робочої програми навчальної дисципліни «Культура мовлення та виразне читання» розглянуто на засіданні кафедри дошкільної освіти
Протокол № 3 від «5» березня 2025 р.

Завідувач кафедри

Олена Трифонова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Культура мовлення та виразне читання» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В. О. Сухомлинського
Протокол № 3 від «6» березня 2025 р.

Голова

Людмила Хрящевська

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Культура мовлення та виразне читання» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робочу програму навчальної дисципліни «Культура мовлення та виразне читання» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 3 від «26» березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій Слободян

© НУК, 2025

© Трифонова О. С. 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	<i>4</i>
<i>1. Опис навчальної дисципліни.....</i>	<i>5</i>
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	<i>6</i>
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	<i>6</i>
<i>5. Програма навчальної дисципліни.....</i>	<i>7</i>
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	<i>12</i>
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	<i>12</i>
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання.....</i>	<i>15</i>
<i>9. Засоби навчання.....</i>	<i>16</i>
<i>10. Рекомендовані джерела інформації.....</i>	<i>16</i>

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Культура мовлення та виразне читання» спрямована на ознайомлення студентів із теоретичними й методичними засадами культури мовлення та виразного читання; вдосконалення їхніх навичок володіння нормами сучасної української літературної мови, національно-мовленнєвого етикету, засобами й технікою виразності мовлення, вдалого використання вербальних засобів впливу на слухачів; підвищення рівня комунікативної культури майбутніх педагогів. У процесі вивчення навчального курсу студенти ознайомлюються зокрема з поняттями: «культура мовлення», «виразність», «виразне читання», «словесна дія», «засоби логіко-емоційної виразності»; правилами застосування позамовних засобів виразності в читанні художніх творів, елементами техніки виразного читання, принципами та умовами виразного читання. Особливе значення у процесі вивчення освітньої компоненти надається розгляду літературознавчого й дієвого аналізу твору, методиці й техніці виразного читання опису пейзажу, портрету, тощо, різних видів розповіді, байки, казки, вірша; трактування твору читцем.

Ключові слова: виразне читання, культура мовлення, дієвий аналіз, засоби логіко-емоційної виразності, літературознавчий аналіз, національно-мовленнєвий етикет, техніка читання, художні твори.

Abstract

The academic discipline "Speech culture and expressive reading" is aimed at familiarizing students with the theoretical and methodological principles of the speech culture and expressive reading; development of their skills for mastering the norms of modern Ukrainian literary language, nationally speaking etiquette, means and techniques of speech expressiveness, successful use of verbal means of influencing listeners; improving the level of communicative culture of future teachers. In the course of training, students get acquainted in particular with the concepts: "speech culture", "expressiveness", "expressive reading", "verbal utterance", "means of logical and emotional expressiveness", "speech competence"; rules on the use of non-verbal means of expression in reading works of fiction, elements of expressive reading technique, principles and conditions of expressive reading. Particular importance in the study of the discipline is given to the consideration of literary and effective analysis of the composition, methods and techniques of expressive reading while describing the landscape, portrait, interior, various types of stories, fables, tales, poems; interpretation of the composition by the reader.

Key words: speech culture, expressive reading, technique, literary analysis, active analysis, means of logical and emotional expressiveness, works of fiction, nationally speaking etiquette, speech competence.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	01 Освіта	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	А2 Дошкільна освіта ОП Дошкільна освіта	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		1-й	1-й
		Лекцій	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
Загальна кількість годин –150		30 год.	8 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		90 год.	134 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: навчити студентів досконало володіти мовними засобами й провідними методами логіко-емоційної виразності мовлення та читання, розповідати із дотриманням норм сучасної української мови та національного мовленнєвого етикету, майстерно використовувати вербальні засоби впливу на слухачів, оволодіти нормами мовленнєвого етикету, підвищити рівень комунікативної культури майбутніх педагогів, засвоїти основи опрацювання, підготовки та виразного читання творів різних жанрів.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни: Українська мова за професійним спрямуванням.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

II. Фахові:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-методичні засади культури мовлення та виразного читання

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади культури мовлення та виразного читання

Тема 1. Теоретичні засади культури мовлення

1. Культура мовлення та виразне читання як педагогічна дисципліна. Предмет, об'єкт, завдання курсу «Культура мовлення та виразне читання».
2. Мова і мовлення в аспекті лінгводидактики. Поняття «культура мовлення».
3. Нормативність культури українського мовлення. Причини низької мовленнєвої культури.

Література: [4], [7].

Тема 2. Теоретичні засади виразного читання

1. Поняття «виразність», «виразне читання».
2. Принципи та умови виразного читання.
3. Історія виникнення українського мовленнєвого етикету. Мовленнєвий етикет у різних ситуаціях спілкування. Види вітань. Характеристика побудови тексту вітання.

Література: [2], [5].

Тема 3. Культура мовленнєвого спілкування

1. Сутність поняття «спілкування», «комунікація». Моделі спілкування.
2. Культура професійного спілкування.
3. Поняття «імідж», його місце в комунікуванні.

Література: [3], [7].

Змістовий модуль 2. Мовні й немовні засоби виразності

Тема 1. Мовні засоби виразності

1. Дикційна та орфоепічна чистота мовлення.
2. Дихання. Типи дихання. Гігієнічні правила дихання.
3. Поняття «темп», «тембр» мовлення.
4. Голос. Постановка голосу. Якості розвиненого голосу. Гігієна голосу.

Література: [3], [6].

Тема 2. Позамовні (рухові) засоби виразності

1. Класифікація немовних засобів виразності мовлення.
2. Правила застосування позамовних засобів виразності у читанні художніх творів.

Література: [3], [5], [7].

Змістовий модуль 3. Теоретико-методичні засади логіко-емоційної виразності читання

Тема 1. Засоби логіко-емоційної виразності читання (ЗЛЕВЧ).

1. Поняття засобів логіко-емоційної виразності. Інтонаційне багатство мовлення. Ритм. Ритмічний лад як чинник комунікативно виразності мовлення.

2. Місце засобів логіко-емоційної виразності в загальній системі виразного читання.

3. Мовні такти, їх значення для процесу читання, мовлення.

4. Паузи. Види пауз.

5. Логічний наголос. Функціональні особливості логічного наголосу. Тактовий логічний наголос. Головний логічний наголос.

6. Мелодика мовлення. Значення мелодики мовлення для вираження змісту фрази.

Література: [3], [5].

Тема 2. Методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності

1. Значення засобів логіко-емоційної виразності читання для професійної підготовки вихователя, методика їх застосування.

2. Основні мелодичні ходи, позначення їх на письмі.

3. Методика членування тексту на мовні такти, виокремлення логічних наголосів.

Література: [3], [5].

Змістовий модуль 4. Теоретико-методичні засади підготовки твору для читання та аналізу його з дітьми

Тема 1. Підготовка твору для читання та аналізу його з дітьми

1. Попередній аналіз тексту. Визначення виховної, пізнавальної художньо-естетичної вартості тексту. Окреслення завдань читця та аналізу твору з дітьми.

2. Дієвий аналіз твору.

Література: [1], [2], [5].

Тема 2. Літературознавчий аналіз твору

1. Сутність літературознавчого аналізу твору.

2. Ідейно-тематичне багатство твору. Розгляд теми, жанрових особливостей вирішення її форми викладу. Жанрові особливості твору.

3. Розгляд композиції й сюжету твору.

4. Визначення головної мети читання та аналізу тексту з дітьми.

Література: [1], [2], [5].

Змістовий модуль 5. Теоретико-методичні засади логіко-емоційної виразності читання

Тема 1. Виразне читання творів різних літературних жанрів

1. Особливості розповідання казок.

2. Особливості оповідань для дітей.

3. Методика виразного читання лірики. Словесний малюнок. Робота над поетичними текстами малих фольклорних форм.

4. Особливості читання байки. Специфіка бачення змальованих подій у байці.

Література: [1], [5].

Тема 2. Види художньої розповіді, методика проведення

1. Роль і місце художньої розповіді у роботі педагога-вихователя. Види художньої розповіді.

2. Методика підготовки розповіді. Залежність манери виконання від виду розповіді.

Література: [1], [5].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Теоретико-методичні засади культури мовлення та виразного читання										
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади культури мовлення та виразного читання										
Тема 1. Теоретичні засади культури мовлення	10	2	2	–	6	9	1	0	–	8
Тема 2. Теоретичні засади виразного читання	10	2	2	–	6	11	1	0	–	10
Тема 3. Культура мовленнєвого спілкування	10	2	2	–	6	10	0	2	–	8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>26</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>26</i>
Змістовий модуль 2. Мовні й немовні засоби виразності										
Тема 1. Мовні засоби виразності	20	4	4	–	12	15	0	0	–	15
Тема 2. Позамовні (рухові) засоби виразності	10	2	2	–	6	15	0	0	–	15
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>–</i>	<i>30</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>–</i>	<i>30</i>
Змістовий модуль 3. Теоретико-методичні засади логіко-емоційної виразності читання										
Тема 1. Засоби логіко-емоційної виразності читання (ЗЛЕВЧ).	16	4	2	–	10	15	1	1	–	13
Тема 2. Методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності	14	2	2	–	10	15	1	1	–	13
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>20</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>26</i>
<i>Усього годин</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>–</i>	<i>20</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>26</i>
Змістовий модуль 4. Теоретико-методичні засади підготовки твору для читання та аналізу його з дітьми										
Тема 1. Підготовка твору для читання та аналізу його з дітьми	10	2	2	–	6	11	0	1	–	10
Тема 2. Літературознавчий аналіз твору	20	4	4	–	12	19	2	1	–	16
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>6</i>	<i>–</i>	<i>18</i>	<i>30</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>–</i>	<i>26</i>

<i>Усього годин</i>	30	6	6	–	18	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 5. Теоретико-методичні засади логіко-емоційної виразності читання										
Тема 1. Виразне читання творів різних літературних жанрів	22	4	6	–	12	17	2	2	–	13
Тема 2. Види художньої розповіді, методика проведення	8	2	2	–	4	13	0	0	–	13
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30	6	8	–	16	30	2	2	–	26
<i>Усього годин</i>	30	6	8	–	16	30	2	2	–	26
<i>Разом за курсом</i>	150	30	30	–	90	150	8	8	–	134

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Теоретичні засади культури мовлення	2	0
2	Теоретичні засади виразного читання	2	0
3	Культура мовленнєвого спілкування	2	2
4	Мовні засоби виразності	4	0
5	Позамовні (рухові) засоби виразності	2	0
6	Засоби логіко-емоційної виразності читання (ЗЛЕВЧ).	2	1
7	Методика практичного використання засобів логіко-емоційної виразності	2	1
8	Підготовка твору для читання та аналізу його з дітьми	2	1
9	Літературознавчий аналіз твору	4	1
10	Виразне читання творів різних літературних жанрів	6	2
11	Види художньої розповіді, методика проведення	2	0
	<i>Разом</i>	30	8

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- Опрацювання лекційного матеріалу – **0,5 год. / 1 заняття**;
- підготовка до практичних занять – **1-2 год. / 1 заняття**;
- підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи – **9-10 год. / 1 захід**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Опрацювання лекційного матеріалу	7	52
2	Підготовка до практичних занять	30	30
3	Підготовка до контрольних заходів, захисту самостійної роботи	53	52
	<i>Разом</i>	90	134

Обов'язкова складова СРС:

1. Підготувати та презентувати усно есеї «Серце віддаю дітям» за допомогою Інфографіки.
2. Розробити вправи (по 2) для дітей і дорослих для ефективного використання немовних засобів виразності.
3. Підготувати поради для майбутніх вихователів щодо використання засобів логіко-емоційної виразності за допомогою Скрайбінгу.
4. Заповнити літературні картки за змістом уривків українських творів.
5. Записати відео читання улюбленого твору різних жанрів (вірш, байка, гумореска).

Вибіркова складова СРС (виконання завдань, які студент обирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу згідно з п.6.16 Положення):

Мультимедійна презентація з тем:

1. Мова жестів у різних країнах світу.
2. Тропи в українських народних казках.
3. Стилiстичні фігури в художніх творах.

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

1) на лекційних заняттях:

- лекція;
- пояснення;
- дискусія;
- проблемні запитання;
- демонстрація;
- майстер-клас

2) на практичних заняттях:

- виконання практичних завдань і вправ;
- інноваційні методи розвитку критичного мислення (діаграма Венна, метод Боно 6 капелюхів);
- аудіовізуальні методи;
- інтерактивні методи (діалогове спілкування, Сократів метод, робота в малих групах).

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (практичні заняття);
- самостійні роботи;
- контрольна робота.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки впродовж семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, захист самостійної роботи, контрольна робота).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і проєктних самостійних робіт, а також презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Студент засвідчує глибокі і повні знання з навчальної дисципліни; вільно використовує термінологічний апарат мовознавства й літературознавства; чітко формулює власну думку та переконливо аргументує її; виявляє високий рівень володіння нормами сучасної української літературної мови, національного мовленнєвого етикету, засобами виразності мовлення, мовленнєвої культури. Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок учених.
1,5	Студент засвідчує достатньо повні знання з навчальної дисципліни; методично правильно використовує термінологічний апарат мовознавства й літературознавства; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань літературознавчої спрямованості, водночас подекуди припускається незначних неточностей; обізнаний із нормами сучасної української літературної мови, національного мовленнєвого етикету, засобами виразності мовлення, мовленнєвої культури, хоча подекуди припускається мовно-стилістичних огріхів. Відповідь логічна і завершена.
1	Студент обізнаний із термінологічним апаратом мовознавства й літературознавства, водночас не в повному обсязі спирається на них; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань літературознавчої спрямованості, водночас припускається незначних неточностей; обізнаний із нормами сучасної української літературної мови, хоча має порушення (неправильний наголос, не чітка вимова звуків, спричинена явищами двомовності тощо); знає формули національного мовленнєвого етикету, водночас не завжди використовує їх у власному мовленні. Відповідь містить неточності.
0,5	Студент має поверхневі знання з навчальної дисципліни; виявляє розуміння окремих мовознавчих і літературознавчих понять; під керівництвом викладача аналізує художні твори й виразно читає окремі художні твори, не може виразно розповісти вірш напам'ять; демонструє задовільний рівень мовленнєвої культури. Відповідь не логічна, часто не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 60 балів (30 відповідей по 2 бали ДФН) та 35 балів (5 відповідей по 7 балів ЗФН).</i>

Самостійна (проектна) робота	Критерії оцінювання
5	Студент володіє вміннями й навичками виразного читання (в тому числі напам'ять) художніх творів за програмою дисципліни із урахуванням їх родо-жанрової та стильової специфіки; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань літературознавчої спрямованості; творчо підходить до інтерпретації різних літературних жанрів та демонструє самостійність і

	оригінальність суджень. Виконує завдання в установлений термін.
4	Студент володіє вміннями й навичками виразного читання (в тому числі напам'ять) художніх творів за програмою дисципліни із урахуванням їх родо-жанрової та стильової специфіки; здатний до розв'язання теоретико-практичних завдань літературознавчої спрямованості, водночас подекуди припускається незначних неточностей; творчо підходить до інтерпретації різних літературних жанрів та демонструє самостійність суджень. Виконує завдання в установлений термін.
3	Студент володіє вміннями й навичками виразного читання (в тому числі напам'ять) художніх творів за програмою дисципліни, водночас не за всіма жанрами та з порушенням специфіки читання творів певних жанрів; здійснює літературознавчий аналіз текстів різних жанрів, хоча й припускається значних методичних помилок; не завжди чітко і зрозуміло обґрунтовує власну думку. Виконує роботу з порушенням встановленого терміну.
2	Студент поверхнево володіє вміннями й навичками виразного читання, має труднощі у розповіданні вірша напам'ять; припускаються суттєвої кількості помилок у здійсненні дієвого й літературознавчого аналізу тексту різних жанрів; не демонструє навички творчого розв'язання завдань; виконує роботу з порушенням встановленого терміну.
1	Студент має значні труднощі у виразному читанні, зокрема й напам'ять; припускаються великої кількості помилок у здійсненні дієвого й літературознавчого аналізу тексту різних жанрів; не демонструє навички творчого розв'язання завдань; виконує роботу з порушенням встановленого терміну.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 25 балів (5 робіт по 5 балів ДФН) та 45 балів (5 робіт по 9 балів для ЗФН).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
13-15	Студент розкриває кожне питання в повному обсязі, думка завершена, демонструє самостійність і оригінальність суджень; уміє визначати та зіставляти провідні положення теоретико-літературних праць; методично правильно вирішує практичне завдання; чітко формулює власну думку; контрольна робота написана відповідно до норм сучасної української літературної мови.
10-12	Студент розкриває кожне питання в повному обсязі, думка завершена, демонструє самостійність суджень; уміє визначати та зіставляти провідні положення теоретико-літературних праць; методично правильно вирішує практичне завдання, припускаючись незначних огріхів; чітко формулює власну думку; контрольна робота написана відповідно до норм сучасної української літературної мови, хоча й зустрічаються окремі мовно-стилістичні помилки.
7-9	Студент розкриває кожне питання в достатньому обсязі, хоча іноді спостерігається порушення логіки в розкритті питання; має труднощі у зіставленні провідних теоретичних положень у галузі мовознавства й літературознавства; вирішує практичне завдання, водночас із наявними

	методичними огріхами; власна думка є не завершеною; в контрольній роботі зустрічаються мовно-стилістичні помилки.
4-6	Студент розкриває кожне питання поверхнево, спостерігається порушення логіки; має огріхи у висвітленні теоретико-методичних засад у галузі мовознавства й літературознавства; вирішує практичне завдання, водночас із суттєвими методичними огріхами; не може узагальнювати матеріал, висловлювати власну думку; в контрольній роботі наявні мовно-стилістичні помилки.
1-3	Робота містить значну кількість помилок у розкритті всіх питань, як методичних, так і мовних та стилістичних.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів для ДФН і ЗФН</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	30x2 бали = 60 балів	8x5 балів = 40 балів
Самостійна (проектна) робота	5x5 балів = 25 балів	5x9 балів = 45 балів
Контрольна (письмова) робота	1x15 балів = 15 балів	1x15 балів = 15 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Змістові модулі / теми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	
	T2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	
	T3	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	10
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	9
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті	8	Відповідь на практичному занятті	
	T2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	9

ЗМ 3	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	5
	T2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	5
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	9
ЗМ 4	T1	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	5
	T2	Відповідь на практичному занятті	8	Відповідь на практичному занятті	5
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	9
ЗМ 5	T1	Відповідь на практичному занятті	12	Відповідь на практичному занятті	10
	T2	Відповідь на практичному занятті	4	Відповідь на практичному занятті	
		Самостійна (проектна) робота	5	Самостійна (проектна) робота	9
Контрольна робота			15	Контрольна робота	15
Підсумковий контроль		Залік	100	Залік	100
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужать передусім мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні відео, а також інтерв'ю, виступи тощо як фактографічний матеріал).

На практичних заняттях прислужиться бібліотечних фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників, корисних сайтів для вправлення у виразному читанні й культурі мовлення.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Київ, 2021 [Електронний ресурс]. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-na-sajt-ostatochnij.pdf>
2. Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Іщенко Т. Д., Мельничук Т. Ф., Чуприк Н. В., Анохіна Л. П. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Київ: центр учбової літератури, 2007. 344 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/420444.pdf

3. Клімова К. Я. Основи культури і техніки мовлення : навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Ліра, 2007. 240 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/KONDOR1/CD/Osnovu_kult.pdf
4. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії : посібник для вчителів. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2011. 224 с.
5. Олійник О., Шинкарук В. Культура мовлення : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2008. 296 с.
6. Пентиліук М. І. Ділове спілкування та культура мовлення : навчальний посібник / М. І. Пентиліук, І. І. Маруніч, І. В. Гайдаєнко. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 224 с. URL: https://filelibsnu.at.ua/navchalno-metod/documentoznav/Dilove_spilkuvannia_Panteluk2011.pdf
7. Трифонова О. С. Педагогічний супровід формування професійно-мовленнєвої культури в майбутніх фахівців дошкільної освіти. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. Вип. 3, 2024. С. 290–299. DOI <https://doi.org/10.32782/2412-9208-2024-3-290-299>

Допоміжна

1. Авраменко О. 100 експрес-уроків української : навч. посібник 2-ге вид. Київ : Книголав, 2016. 192 с.
2. Авраменко О. Українська за 20 уроків : навч. посібник 2-ге вид. Київ : Грамота, 2016. 112 с.
3. Захарчук З. Ефективні способи опрацювання партитури виразного читання. *Нова педагогічна думка*. 2013. № 2. С. 102–107.
4. Культура мови: від теорії до практики : монографія / Л. Струганець, та ін.; за ред. Л. Струганець. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2015. 216 с.
5. Культура фахового мовлення : Навчальний посібник [за ред. Н. Д. Бабич]. Чернівці : Книги – ХХІ, 2006. 496 с.
6. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Тишаліва, В. І. Теремка. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 752 с.
7. Мацько Л. І. Культура української фахової мови. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
8. Пасинок Валентина. Основи культури мовлення : навч. посібник. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2021. 248 с.
9. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради : навч. посіб. 3-тє вид., стереотип. Київ: Либідь, 2008. 240 с.
10. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 291 с.
11. Сербенська О. А. Культура усного мовлення. Практикум : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 216 с.
12. Стамбульська Т. І. Культура мовлення майбутнього педагога: теорія та практика : навчально-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 168 с.
13. Федотова С. Особливості формування навички виразного читання у дітей дошкільного віку. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*. Серія: Педагогічні науки. 2019. Вип. 178. С. 207–211. URL: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/63/50>

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. Г. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна Академія Наук України. URL: <http://www.nas.gov.ua/>
3. Національна бібліотека України для дітей. URL: <http://www.chl.kiev.ua/>
4. Словники та енциклопедії. URL: <http://dic.academic.ru/searhall.php>
Українська мова та література. URL: <http://ridnamova.ck.ua>